

Notat

18.01.2018

Leopolds Rullegræs

Banedanmark er blevet anmodet om redegørelse for syv punkter i henvendelse fra Steffen Olsen-Kludt, advokat for Leopolds Rullegræs, som er berørt lodsejer i forbindelse med Den nye bane København-Ringsted.

Nedenstående notat gennemgår herefter de syv punkter i samme rækkefølge, som oplistet af advokaten.

Til orientering har Banedanmark ved tidligere henvendelser helt eller delvis besvaret samme spørgsmål, hvorfor dele af tidligere besvarelser indgår i nedenstående redegørelse.

Generelt

Der er i henvendelsen referencer til navngivne medarbejdere tilknyttet Banedanmark. Det drejer sig om Klavs Petersen, Morten Krebs og Peter Mortensen.

Klavs Petersen er landinspektør og var udlånt, først fra Vejdirektoratet og senere fra Landinspektørfirmaet Tvillum, til projektet som assisterende projektleder for ekspropriationer. Han var tilknyttet projektet i perioden fra 2013 til 2015 og løser fortsat enkelte opgaver.

Morten Krebs er landinspektør og tilknyttet projektet som ressourceperson, som en del af COWI A/S' kontrakt – COWI A/S vandt i 2010 opgaven som ekspropriationsrådgiver for projektet. Morten Krebs har været tilknyttet projektet siden 2011 i forskellige funktioner, primært vedrørende ekspropriation af virksomheder.

Peter Mortensen er Dr. Jur. og er tilknyttet projektet som specialist, som en del af COWI A/S' kontrakt. Peter Mortensen fungerer bl.a. som rådgiver vedr. taksationsforretninger og blev ansat i COWI A/S 1 januar 2015 efter han stoppede som formand for Taksationskommissionen den 31. august 2014.

Punkt 1

Banedanmark har med lodsejer/Leopolds Rullegræs, som med samtlige andre lodsejere på strækningen, løbende søgt at etablere en konstruktiv dialog om situationen både under og efter anlæg af banen. Der har i den sammenhæng været afholdt en række møder med lodsejer om ekspropriation og deraf afledte spørgsmål/problemstillinger.

Et væsentligt spørgsmål for lodsejer har været placeringen af overskudsjord mellem banen og motorvejen. Overskudsjorden er placeret på de permanent eksproprierede arealer, således som det fremgår af miljøreddegørelse (VVM) hæfte 5, september 2009, for Den Nye Bane. Spørgsmålet er herefter prøvet hos Ekspropriationskommissionen, samt Køge Kommune som miljømyndighed. Det er fastslået, at overskudsjorden kan placeres lovligt og hensigtsmæssigt på det eksproprierede areal, samt at Leopolds Rullegræs er et landbrug, placeret i landzone og dermed ikke har en placering, hvor der er retskrav på synlighed. I forbindelse med lodsejers henvendelse er det blevet undersøgt, om overskudsjorden kunne placeres lovligt og hensigtsmæssigt andre steder end først tiltænkt. Flere placeringer har i samarbejde med miljømyndigheden (Køge Kommune) været undersøgt, men det har ikke været muligt bl.a. pga. af hensyn til naturmæssige forhold, ligesom det ikke er muligt at

ekspropriere et areal fra en ikke berørt lodsejer, når der som her findes et areal, der lovligt kan anvendes til placering.

Det er Banedanmarks opfattelse, at samtlige af de omtalte aktindsigtsanmodninger er blevet behandlet i henhold til Forvaltningsloven, da lodsejer er part i sagen. Lodsejer har senest fået svar på en aktindsigt d. 9. november 2017.

Banedanmark har identificeret den animationsvideo, som advokat Steffen Olsen-Kludt henviser til. Animationsvideoen er en overflyvning af linjeføring for København – Ringsted i form af en punktsky (Punktsky er en laseropmåling af terræn fra et fly). De fysiske forhold i videoen er således en terrænmodel fra 2011. Hverken banen eller banens anlæg, herunder broer, tunneler eller jordudsætningsområder mv. fremgår af videoen. Banedanmark har ikke været bekendt med advokatens ønske om at modtage videoen, hvorfor den ikke er udleveret.

Punkt 2

Det er korrekt, at lodsejer har modtaget en skriftlig advarsel om mulig politianmeldelse på grundlag af et par konkrete episoder. Banedanmark havde tilsynskontor med direkte tilkørsel fra motorvej, og der var af færdselssikkerhedsmæssige årsager, jf. færdselsloven § 46 stk. 4, kun adgang for arbejdskøretøjer udstyret med gult advarselsblink. Overtrædelse af dette kan medføre en betydelig risiko for andre trafikanter på motorvejen. Lodsejer valgte at ignorere dette gentagne gange, og Banedanmark måtte således indskærpe, at adgang kun var tilladt efter ovennævnte regler og overtrædelse ville kunne medføre politianmeldelse. Lodsejer fik en anvisning på, hvordan lodsejer alternativt kunne kontakte Banedanmarks tilsyn.

Da Banedanmark skulle ibrugtage de midlertidigt eksproprierede arealer, satte lodsejer hindringer i vejen for entreprenøren, så han ikke kunne få adgang til arealerne. Banedanmark oplyste dengang, at det var nødvendigt med adgang til de midlertidigt eksproprierede arealer, og at dette vil blive politianmeldt, såfremt lodsejer ikke straks gav Banedanmarks entreprenør adgang.

Banedanmark har indskærpet overfor lodsejer, at han ikke må færdes uautoriseret på de midlertidigt eksproprierede arealer, da midlertidig ekspropriation indebærer, at ejer midlertidigt, mod erstatning, afgiver alle rettigheder til arealet. Disse arealer er givet i brug til Banedanmarks entreprenør og dermed er der ikke adgang for tredje part, herunder lodsejer.

Det kan oplyses, at Banedanmark, på en del af de midlertidigt eksproprierede arealer, har givet lodsejer lov til at krydse disse i dele af anlægsperioden.

Spørgsmål om arealets tilstand, herunder bl.a. strukturskader, afhandles, når arealerne skal tilbageleveres til lodsejer. Tilbagelevering af midlertidigt eksproprierede arealer sker, når Banedanmark har godkendt entreprenørens reetablering. Reetablering af midlertidigt eksproprierede arealer er endnu ikke færdiggjort bl.a. på grund af vejrlig.

Senest har Banedanmark søgt dialog med lodsejer om reetablering af en mindre del af de midlertidigt eksproprierede arealer og har blandt andet tilbudt lodsejer selv, imod betaling, at stå for reetablering af disse arealer. Det svarer til, hvad der aftales med andre lodsejere på strækningen. Lodsejer har ikke ønsket selv at forestå reetablering mod betaling, men har i øvrigt stillet særlige krav til reetablering af arealerne. Det er entreprenørens opfattelse, at lodsejer har udvist en truende adfærd under de hidtidige reetableringsarbejder, senest ved en episode der fandt sted d. 20. december 2017.

Banedanmark kan dokumentere, hvorledes de resterende midlertidigt eksproprierede arealer er reetableret, hvilket er gjort efter sædvanlig praksis for reetablering af landbrugsarealer og med behørigt tilsyn fra Banedanmarks byggeleder.

Punkt 3

Forhold vedrørende jordvold er beskrevet i Punkt 1.

Ejendommen vedrørende Leopolds Rullegræs blev eksproprieret i april 2014, og der blev afsagt kendelse den 24. september 2014, som blev anket til taksation af begge parter (Banedanmark den 26. september og Lodsejer den 29. september).

Lodsejers beslutning om at anke ekspropriationsafgørelsen er truffet af lodsejer i samråd med hans advokat uden Banedanmarks indblanding.

Fra 1. september 2014 til 1. august 2015, var Taksationskommissionen for Sjælland og Øerne uden formand, og kommissionen kunne derfor ikke behandle sager i perioden. Som følge heraf vidste lodsejerne i den førnævnte periode ikke, hvornår deres ankesag kom for Taksationskommissionen. Det daværende Transport- og Bygningsministerium besluttede derfor at frafalde en række ankesager, hvor det kun var Anlægsmyndigheden, der havde anket. Disse frafald af ankesager blev besluttet 18. september 2015 af Transport- og Bygningsministeriet, og dermed efter den nye formand for Taksationskommission var tiltrådt, grundet den store sagspukkel, som den nye kommission skulle afvikle.

Taksationssagen vedrørende Leopolds Rullegræs blev ikke frafaldet, da både lodsejer og anlægsmyndigheden havde anket sagen. Den nye Taksationskommission tiltrådte den 1. august 2015 og har siden november 2015 forsøgt at beramme ankesagen vedrørende Leopolds Rullegræs, hvilken har været berammet to gange (29. maj 2017 og 26. oktober 2017). Begge gange har lodsejers advokat dog aflyst med få dages varsel. Det bemærkes i øvrigt, at advokaten, ifølge egne oplysninger i forbindelse med den senest aflyste taksaktionssag, har været sygemeldt fra d. 14. september 2017 til primo november 2017.

På nuværende tidspunkt afventer Banedanmark, at der berammes en tredje dato for taksationsforretningen. I forbindelse med aflysning af den seneste forretning, som skulle have været afholdt 26. oktober 2017, tilbød lodsejer den 18. oktober 2017 at frafalde sagen, såfremt Banedanmark også frafaldt. Dette afslog Banedanmark, idet sagen ønskes prøvet, da der er forhold af principiel karakter, som der ønskes svar på.

På nuværende tidspunkt er situationen anderledes end i 2014/15, idet Taksationskommissionen løbende afvikler sager. Det er Taksationskommissionen, der planlægger datoerne for forretningerne. Såfremt sagen prioriteres, forventer Banedanmark, med forbehold for, at lodsejer ikke aflyser, at forretningen kan afholdes primo 2018.

Punkt 4

Banedanmark skal, ud over at tage hensyn til den enkelte lodsejers ønsker, også inddrage hensyn til økonomi, miljølovgivning, kommunale påbud og planlægge udførelsen af projektet i sammenhæng.

I korthed, så varetager ekspropriationsrådgivere hovedparten af kontakten til de berørte lodsejere for Banedanmark og har tilsvarende dialog med det øvrige projekt om hvilke muligheder, der måtte være for at tilpasse projektet, hvor det findes relevant. Det kan f.eks. være en henvendelse fra en lodsejer om alternativ anvendelse af afrømmet muld, som advokaten nævner. Herefter vurderes det internt i

projektet af de relevante fagfolk, i forhold til myndighedstilladelser, kontrakt og tidsplan, økonomi og øvrige risici om en foreslået ændring kan indarbejdes.

I det konkrete tilfælde skulle det omtalte muld anvendes som toplag på den jordudsætning, der er foretaget mellem den nye bane og motorvejen ud for lodsejers ejendom. Der ligger således en samlet faglig vurdering bag Banedanmarks afvisning af lodsejers forslag.

Punkt 5

Antagelsen om en større jordforureningssag er ikke korrekt. I forbindelse med, at Banedanmark bortgravede blødbund ved den gamle teglværksgrund (blødbund er jord, der ikke lever op til banenormens krav om bl.a. bæreevne) på et areal, der var i landbrugsmæssig drift forud for ekspropriationen, blev denne jord flyttet op i det omtalte jordudsætningsområde. I forbindelse med jordflytningen blev der fra den lodsejer, der skal overtage området, forespurgt til jordens indhold. Det blev undersøgt af Banedanmark, som kunne konstatere, at der var tegl i den tidligere landbrugsjord. Dette blev anmeldt til Køge Kommune iht. jordflytningsbekendtgørelsen. På trods af, at tegl ikke betragtes som jordforurening, besluttede Køge Kommune, at jorden skulle fjernes fra området, hvilket Banedanmark accepterede. Jorden blev efterfølgende kørt til et andet af Banedanmarks udsætningsområder, som ikke efterfølgende skulle indgå i landbrugsdrift. Dette betød håndtering af ca. 40.000 m² jord, svarende til ca. 72.000 tons til en samlet pris på 4.491.750,- ekskl. moms, men inklusiv etablering af adgangsvej, midlertidig flytning af adgangsvejen m.v.

For så vidt angår spørgsmålet om aktindsigt, så har Banedanmark færdigbehandlet advokatens aktindsigtsanmodning af den 4. oktober 2017 med fremsendt afgørelse af den 9. november 2017, inklusiv klagevejledning. I denne sagsbehandling er advokaten blevet bedt om at afgrænse sin anmodning om aktindsigt, hvilket Banedanmark ikke har modtaget reaktion på. Advokaten er, som beskrevet i afgørelsen, velkommen til at rette fornyet henvendelse til Banedanmark og genfremsætte en afgrænset anmodning om aktindsigt.

Punkt 6

Det er korrekt, at Banedanmarks sporentreprenør uberettiget har kørt på en intern vej tilhørende lodsejer. Efter at Banedanmark har undersøgt sagen, er det blevet indskærpet, at vejen ikke må benyttes. Der er tale om en intern vej, som lodsejer kører på med landbrugsmaskiner, og den uberettigede kørsel har været med personbil og en mindre varevogn. Spørgsmålet blev behandlet på et møde på stedet i december 2016, hvor de konkrete forhold blev besigtiget. På mødet blev det aftalt, at spørgsmålet om eventuel erstatning for uberettiget brug af vejen skulle afklares i forbindelse med tilbagelevering af de midlertidigt eksproprierede arealer.

Lodsejer har som beskrevet, i en længere periode fremsendt fakturaer til Banedanmark. Det fremgår ikke helt klart, hvad disse fakturaer dækker, og Banedanmark har derfor henvist et eventuelt krav i denne sammenhæng til behandling ved Ekspropriationskommissionen. Efter Banedanmarks opfattelse må der være tale om et nyt krav, hvorfor det ikke kan behandles uden Ekspropriationskommissionens medvirken, hvilket er normal praksis.

Punkt 7

Advokat Steffen Olsen-Kludt har som beskrevet ved en tidligere taksationsforretning, Bjæverskovvej 1 A, 4632 Bjæverskov - j.nr. TS81001-00020, anfægtet Banedanmarks rådgivers habilitet, i en mail af 19. januar 2016 til taksationskommissionens formand, Professor Helle Tegner Anker. Det fremgår af kendelsen fra denne forretning, at Peter Mortensen deltog og procederede på vegne af Banedanmark. Peter Mortensen deltog i taksationsforretningen som repræsentant for Banedanmark og har dermed samme position overfor taksationskommissionen som modpartens advokat. Banedanmark, som

repræsenteres af Peter Mortensen (og Morten Krebs fra COWI A/S), deltager udelukkende ved fremlæggelse af sagen og som del af parternes procedure.

Peter Mortensen var formand for Taksationskommissionen for Sjælland m.v. i en 6-årig periode frem til udgangen af august 2014. Ekspropriationskommissionen afsagde kendelse vedrørende ekspropriationen på Leopolds Rullegræs' ejendom den 24. september 2014, og sagen blev indbragt for Taksationskommissionen for Sjælland m.v. af Banedanmark den 26. september 2014 og af advokat Steffen Olsen-Kludt den 29. september 2014. På dette tidspunkt var Peter Mortensen således fratrådt som formand for Taksationskommissionen, og Peter Mortensen har ikke i sin formandstid deltaget i sagens behandling. Taksationskommissionen var uden ny formand indtil 1. august 2015, hvorfor behandlingen af sagen vedrørende Leopolds Rullegræs først begyndte ved taksationskommissionen efter dette tidspunkt.

Peter Mortensen blev den 1. januar 2015 ansat som seniorjurist hos COWI A/S, der på dette tidspunkt i en længere periode havde været rådgiver for Banedanmark på anlægsprojektet for Den nye bane København-Ringsted. I foråret 2015 blev Peter Mortensen tilknyttet anlægsprojektet, som én af COWIs rådgivere for Banedanmark, og han har i den forbindelse medvirket ved forberedelsen af taksationssager, herunder den ovennævnte vedrørende Bjæverskovvej 1 A.

Peter Mortensen har i øvrigt kun i mindre omfang været involveret i sagen vedrørende Leopolds Rullegræs. Under ekspropriationskommissionens behandling af sagen var han ikke tilknyttet projektet eller Banedanmarks rådgiver COWI A/S, og under forberedelsen af taksationssagen havde han orlov fra sin ansættelse hos COWI A/S, men han var konstitueret landsdommer ved Østre Landsret i perioden 1. december 2016 og frem til 1. oktober 2017. Efter afholdt orlov genoptog Peter Mortensen sin ansættelse hos COWI A/S pr. 1. november 2017.